

Klimaindsatsens begrebsverden

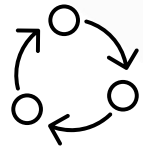
Betydning, indhold og sammenhæng

29. November 2023

Et udvalg af Transitions ydelser

ESG-rapportering

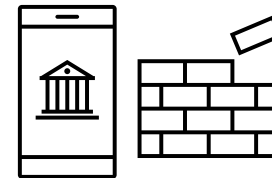
Cirkulære
forretnings-
modeller

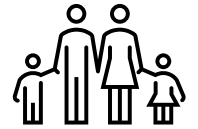
Ansvarlig
kommunikation

Teknisk screening
af industrielle
processer

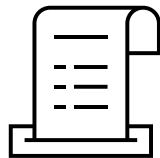
Genbrug og
genanvendelse af
byggematerialer

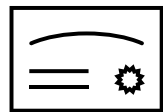
Antropologiske
analyser & adfærd

Design Thinking
workshops

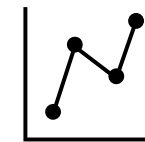
LCA, LCC
& Klimaregnskab

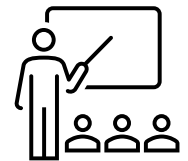
Certificeringer

Indeklima-
screeninger

Databaseret
energiledelse

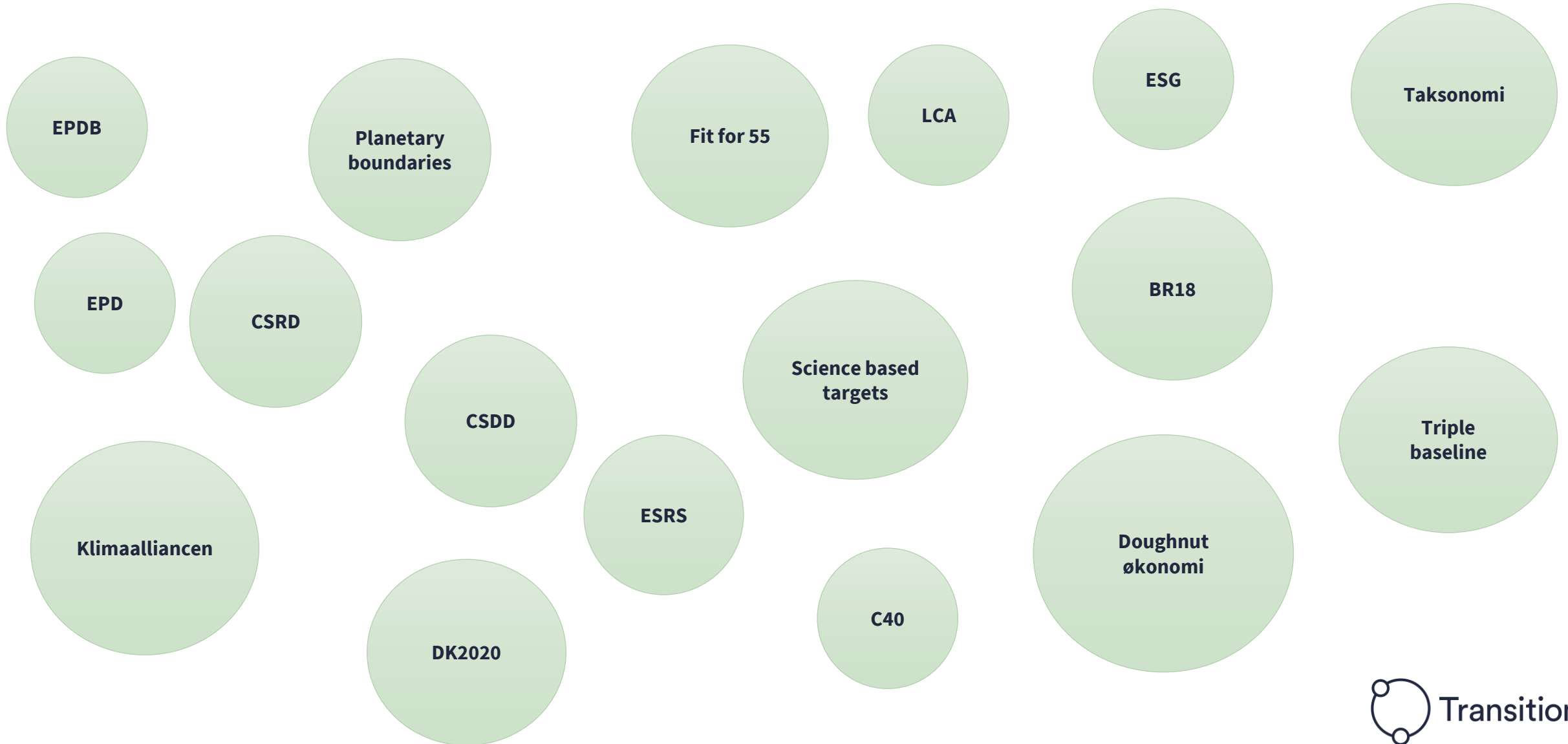
Borgerrettet
rådgivning

Baggrund

Hvorfor er alle begreberne opstået? Hvad er det for nogle overordnede tendenser vi oplever?

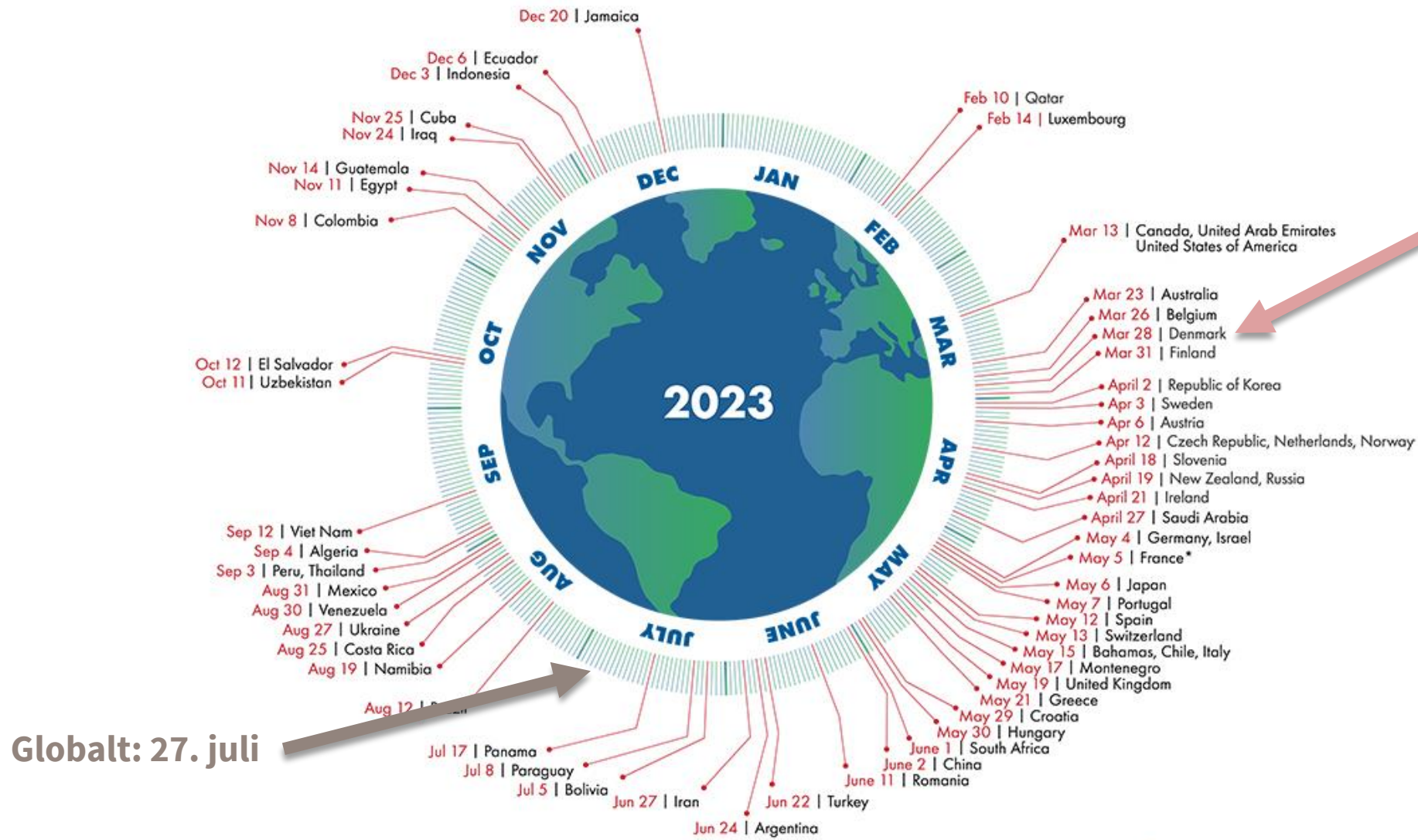

Begrebsverdenen

Country Overshoot Days 2023

When would Earth Overshoot Day land if the world's population lived like...

Globalt: 27. juli

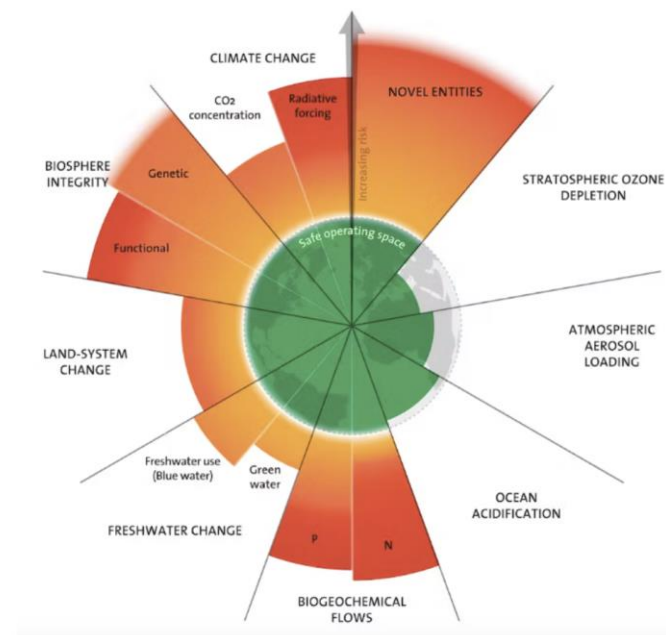
For a full list of countries, visit overshootday.org/country-overshoot-days.
*French Overshoot Day based on nowcasted data. See overshootday.org/france.
Source: National Footprint and Biocapacity Accounts, 2022 Edition
data.footprintnetwork.org

Planetary boundaries

Generelt

- Angiver planetens kapacitetsgrænser
- Grænserne er baseret på 9 processer, som alle er afgørende for planetens systemer
- Medvirker til at vurdere, hvordan menneskers handlinger på jorden, har en påvirkning på planetens systemer

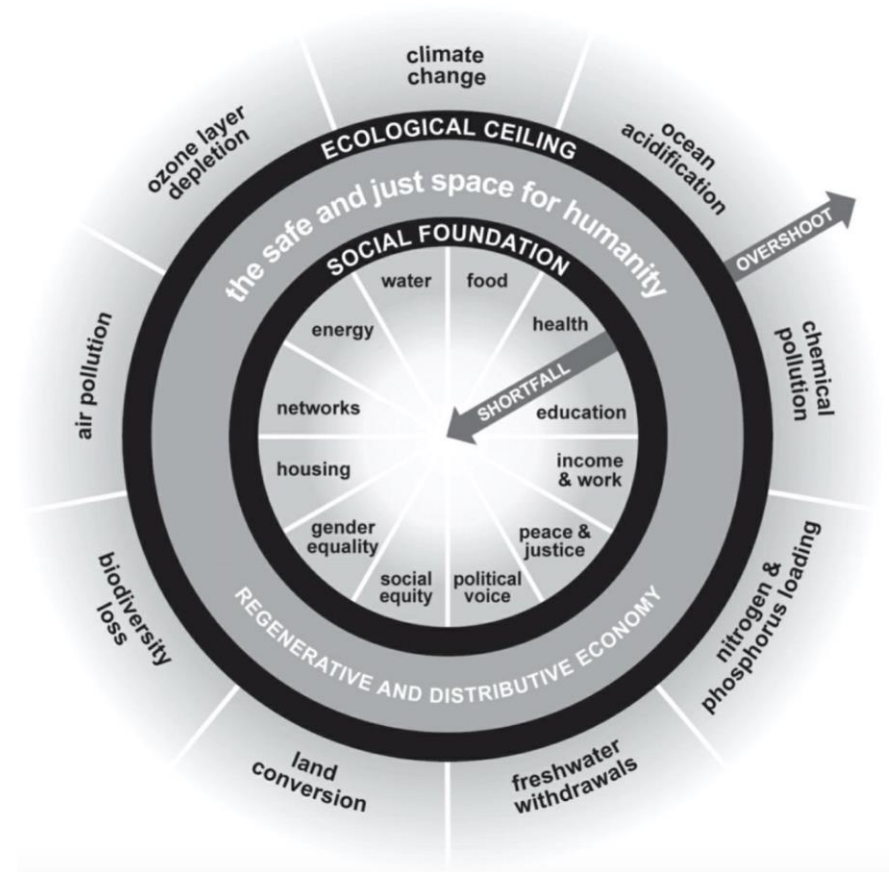

<https://videnskab.dk/naturvidenskab/hvad-er-de-planetaere-graenser-og-hvilken-betydning-har-de-for-os/>

Doughnut økonomi

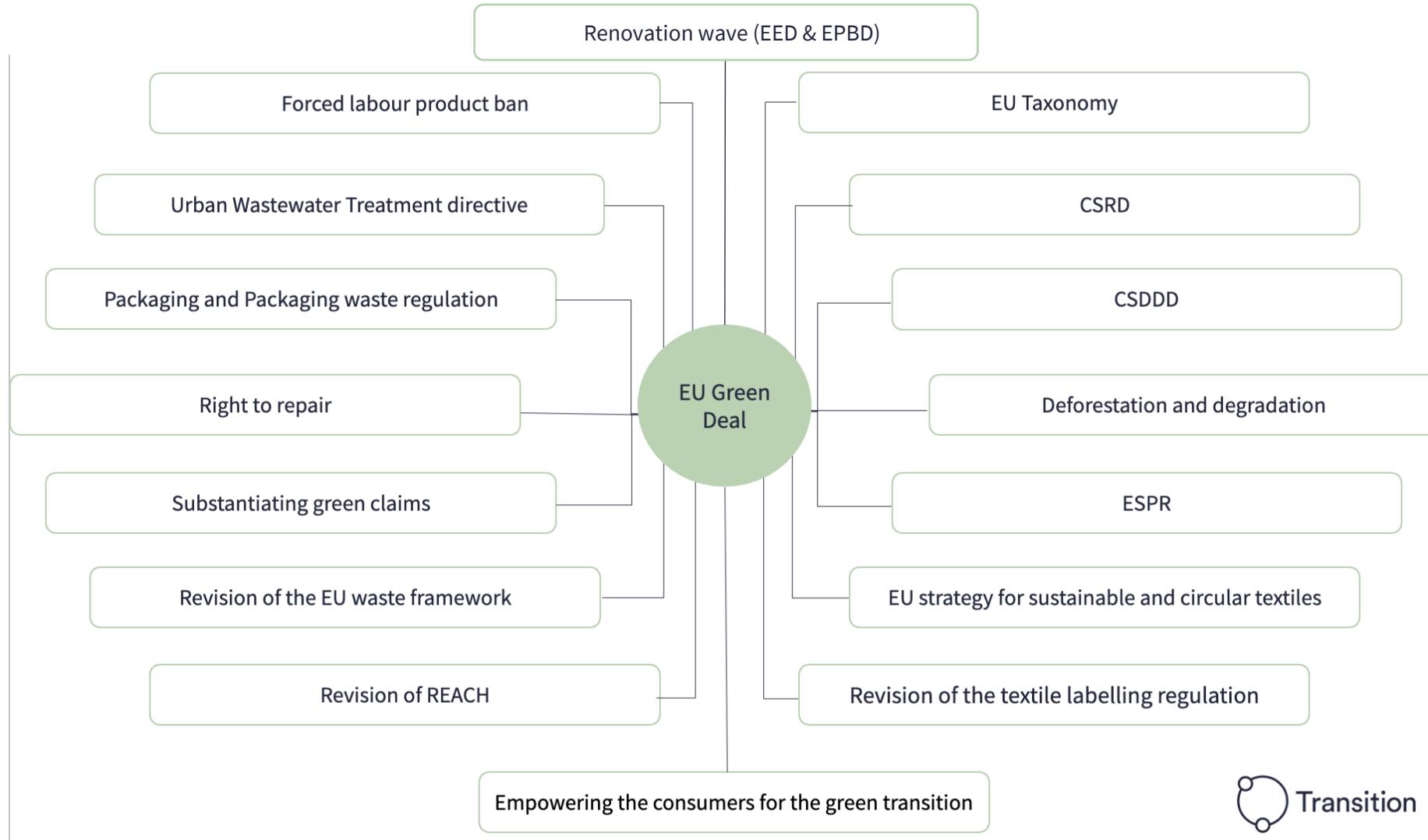
Generelt

- Angiver det råderum, der er i mellem det, der er nødvendigt for at opretholde liv og de planetære grænser
 - Den inderste ring viser det som menneskeheden, som minimum har brug for for at overleve
 - Den yderste ring viser planetens økologiske grænser
- Hvis nødvendigheden for og anskaffelsen af ressourcer stiger, og de planetære grænser i højere grad overstiges, vil råderummet for mennesker blive mindre

Raworth, 2018

Det lovmæssige landskab i EU – Miraklet!

EU Taksonomi

Særligt taksonomiens betydning for det byggede miljø

EU Taksonomi

Hvad?

Klassifikationssystem, der konkret definerer bæredygtighed

Hvornår?

Trådte i kraft i 2022

Hvem?

Børsnoterede virksomheder med mere end 500 medarbejdere + finansielle virksomheder

Formål

Skal sikre pengestrømme mod bæredygtige initiativer/aktiviteter og skaber et fælles sprog

EU Taksonomi

Taksonomiens seks miljømål

Modvirkning af klimaændringer

Tilpasning til klimaændringer

Bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer

Omstilling til en cirkulær økonomi

Forebyggelse og bekæmpelse af forurening

Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer

EU Taksonomi

Taksonomi-alignment

Taksonomi-alignment af en aktivitet opnås ved at:

1. Aktiviteten skal levere et væsentligt bidrag til et eller flere af de seks miljømål
2. Aktiviteten ikke forårsager væsentlig skade på nogen af de andre miljømål (DNSH)
3. Aktiviteten opfylder de sociale minimumskriterier
4. Ovenstående tre kriterier er i overensstemmelse med de tekniske screeningskriterier

EU Taksonomi - bygninger

Formål med taksonomien

- At kunne sammenligne (bygningers) miljømæssige performance som CO₂-udledning, energiforbrug, kemi og cirkularitet
- At ”nudge” investeringer i mere bæredygtige projekter
- At skabe konkurrence i forhold til at bygge, istandsætte og drifte bæredygtige bygninger
- At skabe fremtidssikrede bygninger med lavt aftryk og risikoprofil samt høj kvalitet, robusthed og værdi
- At involvere nye aktører, som bidrager til den bæredygtige omstilling af byggeriet
- At udbrede viden og kendskab til, hvad der er bæredygtigt

Renovation Wave (EED & EPBD)

Energy Performance of Buildings Directive (EPBD) og Energy Efficiency Directive

Generelt

- Fokus på at spare ressourcer og udnytte energi bedre, som en metode til at passe på miljøet og imødekommer udfordringer med forsyning af blandt andet energi
- Bygninger er identificeret til at være en af de største kilder til energi-relaterede udledninger, og bygninger er som enkeltstående element den største energi forbruger.
- De to direktiver spiller sammen i opnåelsen af bedre energi effektivitet i bygninger.
- Sammen skal de to direktiver sikre:
 - Energieffektive og dekarboniserede bygninger i 2050
 - Et godt grundlag for investeringer
 - Et godt grundlag for at aktører kan træffe informerede beslutninger for at spare penge og energi

Nye krav fra energieffektiviseringsdirektivet (EED)

Krav til energieffektiviseringer i alle danske bygninger

Medlemsstaterne skal opnå kontinuerlige energibesparelser i slutanvendelsen svarende til min.:

- **1,3 %** af det årlige slutforbrug fra 2024 til 2026
- **1,5 %** af det årlige slutforbrug fra 2026 til 2028
- **1,9 %** af det årlige slutforbrug fra 2029 til 2030

En del af disse besparelser skal opnås i husstande, der er berørt af energifattigdom.

Hvad kan medregnes?

- Besparelser, der skyldes tidligere politiktiltag, hvis de stadig leverer
- Besparelser i forsyningerne, der leverer energi til bygninger
- Energi til transport kan **undtages** fra beregningsscenariet

Nye krav fra energieffektiviseringsdirektivet (EED)

Særlige krav til offentlige bygninger – den offentlige sektor som forbillede, skal gå forrest

- Der skal årligt renoveres **3 %** af offentlige bygninger – dog kan enkelte bygningstyper undtages
- Reduktion på **1,9 %** af det årlige forbrug med baseline i 2021
- Det står frit for, hvilke bygninger, der energiforbedres
- Der stilles krav om, at de renoverede bygninger skal nå 'Nearly Zero Energy Buildings'
 - I bygningsreglementet fortolkes dette som Renoveringsklasse 2, svarende til Energimærke B

Hvad betyder det?

- Der vil komme et stort fokus på renoivering af klimaskærmen
- Forbedring i drift - f.eks. via bedre styring tælles ikke med

Forventede nye krav fra Bygningsdirektivet (EPBD)

Direktivet er fortsat i trilogforhandlinger

Ved forhandlingerne i oktober var der enighed om følgende:

- Energimærkningen bliver ikke harmoniseret. Desuden gælder energimærker i 10 år
- Kravet om renovering af de energimæssigt dårligste bygninger bliver ikke sat til bestemte bygninger. Der er sættes heller ikke krav om at nå et bestemt niveau
- For alle nye bygninger skal der beregnes Global Warming Potential fra 2030 - national metode

Desuden forventes krav til bl.a

- Mindste niveau af energimærke for både offentlige og private bygninger, der er større end 250 kvm

Nye opdateringer og krav i Bygningsreglementet

Bygningsreglementet, BR18

Specificerer byggelovens krav om opførelse, renovering og indretning

- Den helt store opdatering:
Nye krav til bygningers samlede klimapåvirkning fra anvendte materialer og energiforbrug

Bygningsreglementet.dk

MENU

Tekniske bestemmelser

2	Adgangsforhold (§ 48 - § 62)	9	Bygningens indretning (§ 196 - § 241)	16	Legepladser mv. (§ 358 - § 367)
3	Affaldssystemer (§ 63 - § 68)	10	Elevatorer (§ 242 - § 249)	17	Lydforhold (§ 368 - § 376)
4	Afløb (§ 69 - § 81)	11	Energiforbrug og klimapåvirkning (§ 250 - § 298)	18	Lys og udsyn (§ 377 - § 384)
5	Brand (§ 82 - § 158)	12	Energiforsyningsanlæg i tilknytning til bygninger (§ 299 - § 328)	19	Termisk indeklima og installationer til varme- og køleanlæg (§ 385 - § 392)
6	Brugerbetjente anlæg (§ 159- § 160)	13	Forureninger (§ 329 - § 333)	20	Ubebyggede arealer ved bebyggelse (§ 393 - § 402)
7	Byggepladsen og udførelsen af Byggearbejder (§ 161 - § 165)	14	Fugt og vådrum (§ 334 - § 339)	21	Vand (§ 403 - § 419)
8	Byggeret og helhedsvurdering (§ 166 - § 195)	15	Konstruktioner (§ 340 - § 357)	22	Ventilation (§ 420 - § 452)

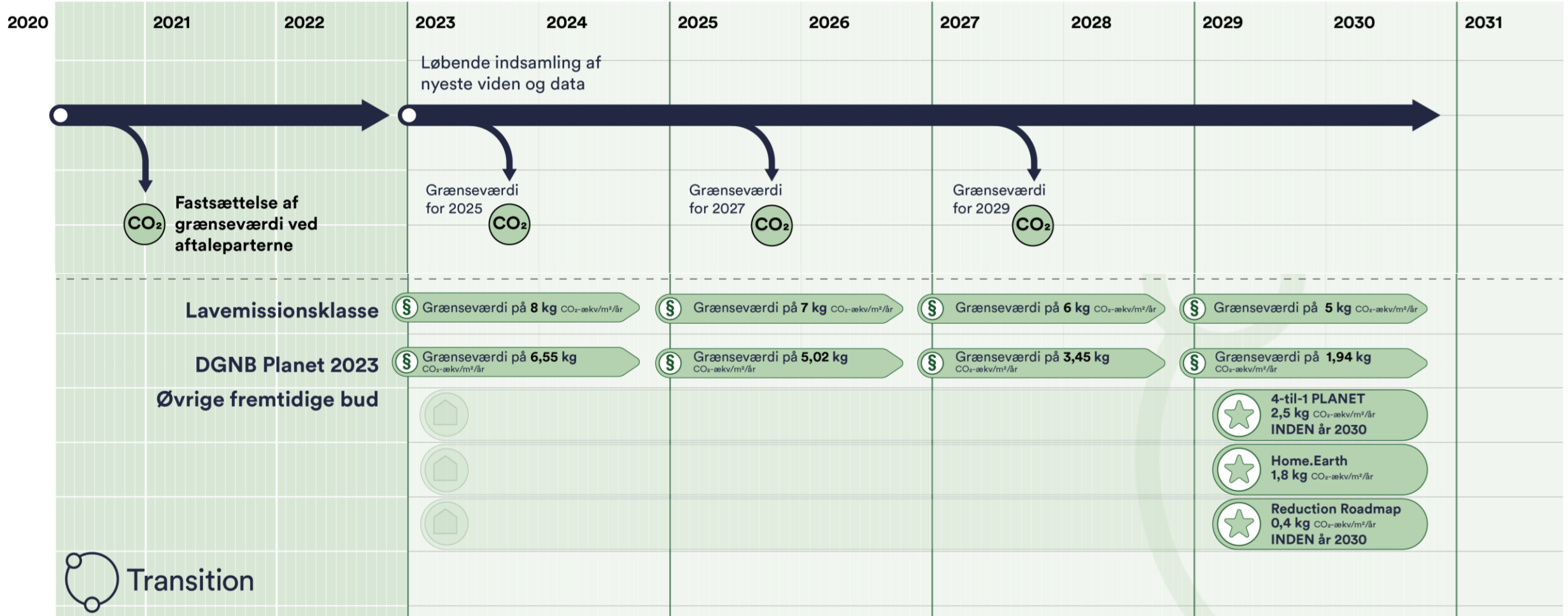
Nye krav om klimapåvirkning

Nye krav om bygningers samlede klimapåvirkning - 1. januar 2023

- LCA er ikke et nyt redskab, det benyttes i flere brancher, men det er første gang vi ser det som krav i bygningsreglementet.
- Det er som udgangspunkt bygherre, der bærer ansvaret for at dokumenterer bygningens klimapåvirkning, men især producenter vil blive mødt med krav om EPD'er på byggevarer.

Nye krav om klimapåvirkning

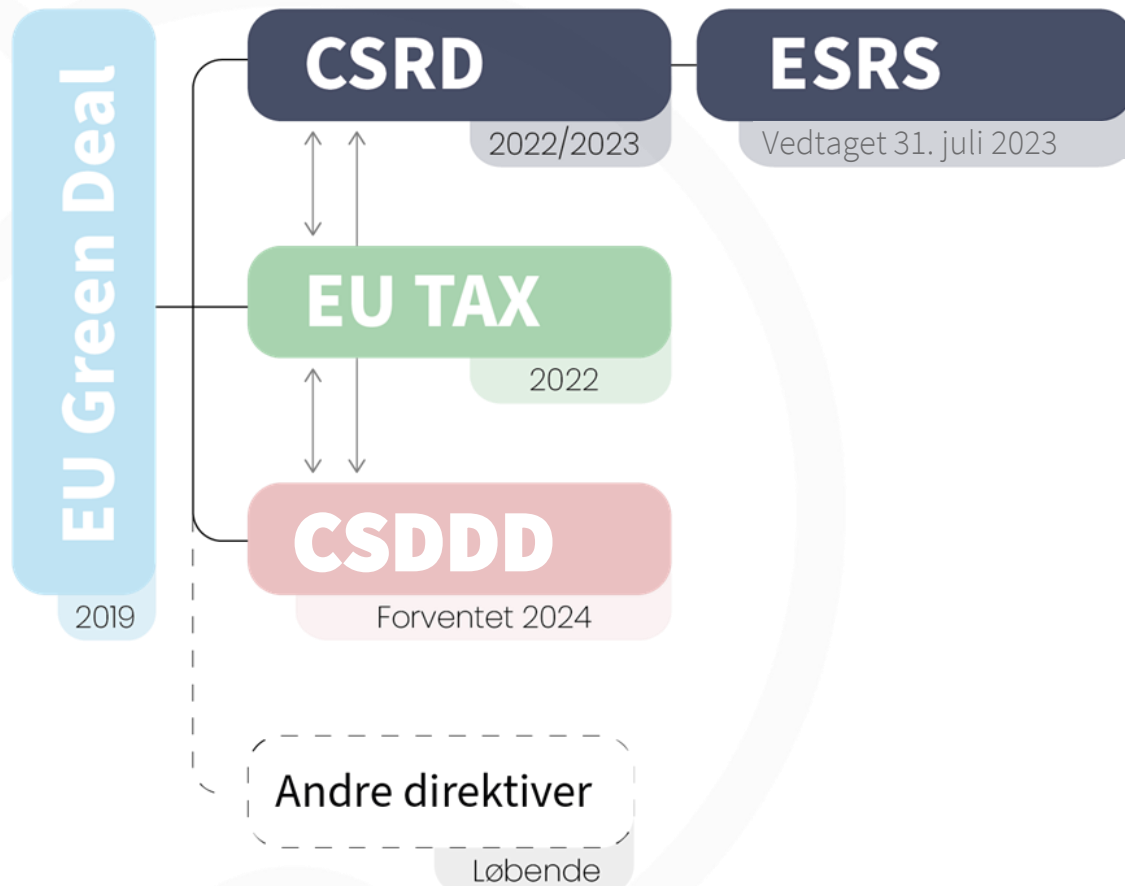

Bæredygtighedsrapportering

Transition

Juridisk landskab under udvikling

Krav til dybdegående rapportering inden for Environment, Social og Governance

Hvornår kan en investering karakteriseres som miljømæssigt bæredygtig ud fra nogle tekniske kriterier

Krav til og ansvar for at udvise rettidig omhu i forhold til globale værdikæder

Hvad skal du tage med herfra?

CSRD

Fortæller hvornår og hvordan der skal rapporteres

ESRS

Standarden, som rapporteringen skal følge

Taksonomi

Definerer, hvilke økonomiske aktiviteter, der kan kaldes bæredygtige

CSDD

Stiller krav til ansvar for rettidig omhu inden for miljø og sociale forhold

Juridisk landskab under udvikling

- **CSRD og ESRS er vedtaget**
 - Sektorspecifikke standarder lanceres fra medio 2024 til og med 2026
 - Omfattede virksomheder forventes ligeledes at blive udvidet på sigt
- **EUs taksonomi er vedtaget**
 - Omfattede virksomheder forventes at blive udvidet på endnu ukendt sigt
- **CSDDD er endnu ikke vedtaget**
 - Forventes vedtaget 2024

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

Generelt

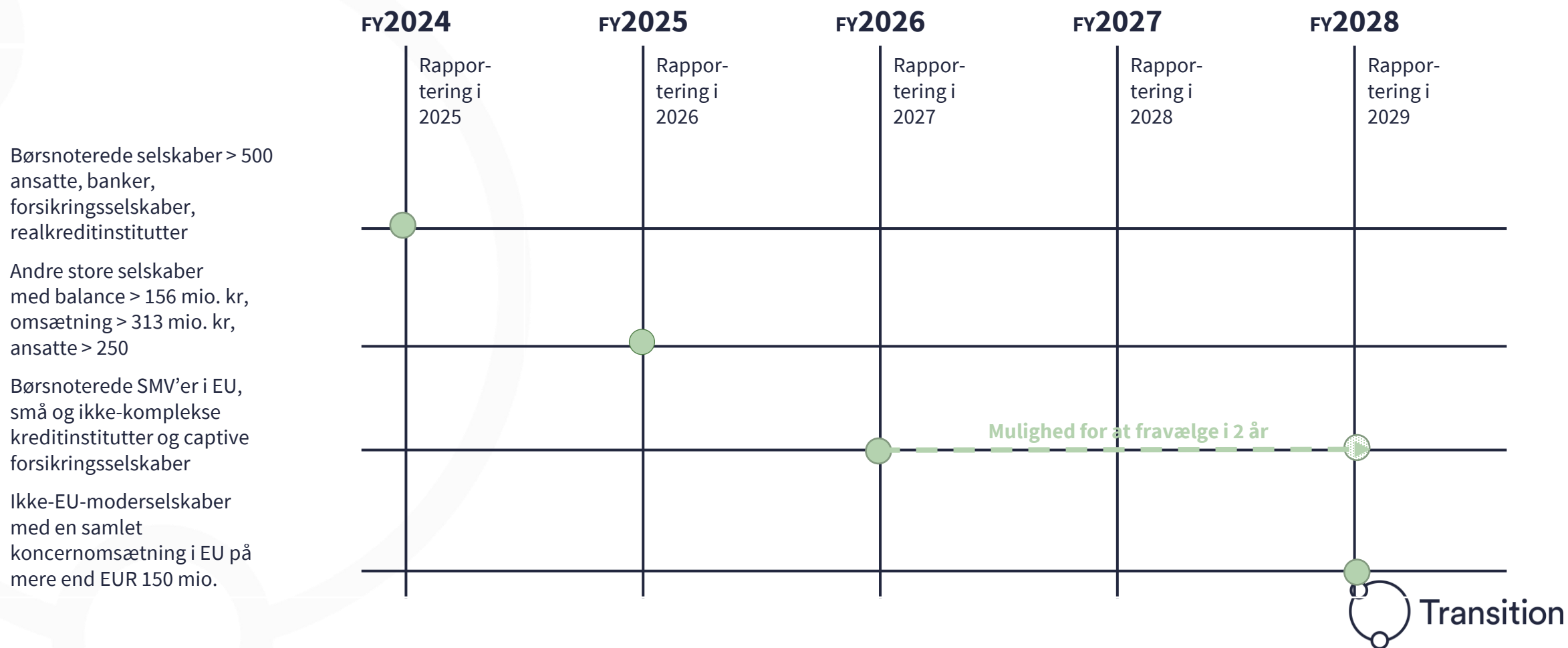
- EU´s direktiv for bæredygtighedsrapportering
- Vedtaget 2022
- Nye krav om ESG-rapportering baseret på nye ESRS-standarder
- CSRD erstatter direktivet om ikke-finansiell rapportering (NFRD) og dermed årsregnskabslovens §99a
- Krav om digital indrapportering til det offentlige

Bæredygtighedsrapportering sidestilles med årlig finansiell rapportering

European Sustainability Reporting Standard

Tidslinje for implementering

European Sustainability Reporting Standard (ESRS)

CSRD ´s standarder for bæredygtighedsrapportering

General	1 General principles 2 General, strategy, governance and materiality disclosure requirements
Environment	E1 Climate E2 Pollution E3 Water/marine E4 Biodiversity and ecosystems E5 Resource use and circular economy
Social	S1 Own workforce S2 Workers in the value chain S3 Affected communities S4 Consumers and end-users
Governance	G1 Business Conduct

Omfatter:

10 ESG-standarder, 2 generelle standarder

Fremtidige udgivelser:

- 🕒 Sektorspecifikke standarder
- 🕒 Reduceret udgave til SMV'er

Corporate Sustainability Due Diligence

Generelt

- Forventes vedtaget 2024
- Fastsætter regler for virksomheders due diligence-forpligtelser i forbindelse med miljøet og menneskerettigheder
- Skal øge virksomhedernes ansvar for negative påvirkninger og forbedre praksis for virksomhedsledelse
- Skal forbedre adgangen til retsmidler for dem, der bliver berørt af negative påvirkninger

Corporate Sustainability Due Diligence

Generelt

- Gælder **hele værdikæden**
- Ledelsesmedlemmer har **juridisk pligt til at udvise rettidig omhu.**
- Det defineres som en negativ påvirkning i værdikæden, som virksomheden ikke har direkte berøring med, men burde havde forudset og igangsat initiativer til at **forebygge, afbøde, sætte en stopper for eller minimere**

Produkttrappering

Life Cycle Assessment (LCA)

Generelt

”LCA behandler **miljøforhold og potentielle miljøpåvirkninger** på **alle trin i et produkts livscyklus** fra anskaffelse af råmaterialer over fremstilling, brug, slutbehandling, genanvendelse og til slubbortskaffelse (dvs. **fra vugge til grav**)” (ISO 14044, 2008)

- Kortlægning af et produkts livscyklus
- Dybdegående undersøgelse af emissioner fra et produkt, og hvor disse opstår
- Følger ISO 14040 og ISO 14044

Environmental Product Declaration (EPD)

Generelt

- Kortlægning af den potentielle miljøpåvirkning
- Standardiseret metode til levering af miljøinformation
- Følger EN 15804+A2:2019
- Miljøprofilen skal 3. parts verificeres
- 5 års gyldighed

Initiativer

Science based targets

Generelt

- Formålet er at lave en klart defineret tilgang til at reducere udledningen af drivhusgasser
- Mål er defineret som videnskabelige, hvis de efterlever målene i Parisaftalen og er baseret på den nyeste viden på området
- Initiativet skal medvirke til at få virksomheder til konkret at arbejde med modvirkning af klimaændringer, arbejde vidensbaseret og høste fordelene ved det, såsom øget konkurrenceevne og efterleve kommende reguleringskrav.

Fit for 55

Generelt

- 2030 målet: Nedbringe drivhusgasemissioner med 55% senest I 2030
- Fit for 55 er en pakke af initiativer, der skal sikre at EU ´s politikker og handlinger er i overensstemmelse med de fastsatte klimamål
- EU ´s klimamål skal:
 - Sikre en retfærdig omstilling
 - Opretholde og styrke konkurrenceevnen i EU ´s industri og sikre lige vilkår for forskellige aktører
 - Understøtte EU ´s ambitioner og førende position i kampen mod klimaændringer

C40 cities

Generelt

- C40 Cities er et globalt netværk bestående af borgmestre fra nogle af de største byer
- Formålet med netværket er at skabe fælles handling for at modvirke klimakrisen
- 96 medlemsbyer
- Der er opsat standarder, som medlemsbyerne skal leve op til, før de kan blive optaget i netværket
 - Byen skal have vedtaget en klimahandlingsplan, der følger 1,5 °C målsætningen
 - Byen skal sikre fortsat opnåelse af mål i klimahandlingsplanen
 - Alle nødvendige værktøjer, der er til rådighed, skal anvendes til opfyldelse af målsætninger, og udbrede disse til flere beslutningsprocesser
 - Byen skal være innovativ og undersøge og kortlægge emissioner, der er uden for dennes direkte kontrol
 - Byens øverste ledelse påvirker andre til at handle og modvirke klimakrisen

DK2020

DK2020

Generelt

- DK2020 er et stort netværk bestående af danske kommuner
- Netværket følger standarderne til klimaplanlægning fra C40
 - Det er første gang, at standarderne bliver brugt af kommuner
- DK2020 kommunerne udvikler klimahandlingsplaner, der skal leve op til Parisaftalens målsætninger
- De udarbejdede klimaplaner skal rammesætte, hvordan kommunerne vil blive klimaneutrale inden 2050

Klimaalliancen

Generelt

- Klimaalliancen har til formål at skabe en fælles ramme for den klimaomstilling og det arbejde, som danske kommuner og regioner laver
- Klimaalliancen er en fortsættelse af DK2020
- Klimaalliancen skal bistå og hjælpe kommunerne med at omsætte deres klimaplaner til konkret handling
- Klimaalliancen fokuserer på 3 hovedemner
 - Fælles klimaudviklingsspor
 - Fælles monitoreringssystem
 - Fælles systematik for evaluering og revision

Sammenhængen mellem de 3 initiativer

C40 cities

DK2020

Klimaalliancen

Tak for opmærksomheden

